

Ակնարկ մ'ալ աւանդական վէպերուն ձգելով քանի մը յիշատակութիւններ առաջ բերենք :

Քիւրդեր ու Հայերը , հուժկու , յաղթանդամ և երբեմն ալ այլանդակ Քիւրդին կը կանչեն *barso* . (համանիշ Գորգ — գայլ և Քիւրդ բառերուն) : Վանեցի Հայեր՝ աշխոյժ , ամրակազմ և քաջ մարդկանց կ'անուանեն Ղորտ , Կորձօ , Կուէճ (գուցէ արմատ բառ՝ Կորդուք , Կորդրիք , Կորձէք երկրին , ու նմանութիւն Քիւրդ բառին) :

Նոյնպէս այս իմաստով կը գործածուի Ափղանս մարդ (որ Ափղանակ բառի կրճատումէն է) :

Նշանակելի է նաև ցուցնել անքաղաքաւար , կոպիտ ու յափշտակիչ մարդը , իր պարթև ու հակայական կազմին մէջ : Այսպիսիին կ'անուանեն *Looto* . հաւանաբար *Loon* , *Loon* ատանցի , որի մասին նախապէս յիշատակութիւն մը բրած ենք :

Քիւրդերը իրենց ցեղական արժանապատուութիւնը յիշեցնող խօսք մը ունին . «Նէ՞ տիւ Մէր ի» (Չէ՞ որ դուն Մէր ես) . «Պօտա Մէրտաի չիւնինա» (Քեզ մօտ Մէրութիւն չկայ) : Այս ասացուածք կը գործածեն մէկի անվայել արարքը դատապարտելու համար :

Այս գործածութեան մէջ Մէր և Մէրաի կը նշանակէ քաջ , քաջութիւն , տղամարդի առաքինութիւն , են : :

Մէր բառը տարբեր է Մէրս և Մար բառերէն . առաջինը կը նշանակէ մարդ , առատաձեռն . երկրորդը օձ : Շատ հաւանական է Մէր ըսելով՝ կը յիշեցնեն իրենց նախահայր Մարերը :

Ժամանակ երբ կը տեսնէ որ աւելի հանդիստ են բանտերի մէջ քան իրենց տուները , դանձնք ասնջելու համար , Կ. Պոլսէն տախտակաորդ (թախթապիթի) բերել կու տայ տուփերով , ու բանտը կը լեցնէ որպէս զի Քիւրդերը ասնջուքն : Այս փառայի համար կ'ըսուի նաև բանակալութեան դէմ խլրտամնելու ժամանակ՝ ժողովրդի վրայ յարձակուեր է : Այս արարքն երուն համար նա կը կոչուի Գուռդ , այսինքն գոյլ , պատառող , որ պր տուանունի տեղ առնուած է :